

שי עולמות

העלון השבועי של ישיבת "נצח מאיר" ישיבתו של הרה"ח שמעון יוסף הכהן ויוזנפלד שליט"א

רח' הרב סלנט 7, ירושלים, טל' 050-4161022

ירושלים עיה"ק תורת בב"א. יום ו' עש"ק לסדר וילך לכבוד ... אחרשה"ט!
בעזרת ה' אכתוב לך משהו השייך לפרשת השבוע.
"ואמר ביום ההוא, הלא על כי אין אלקי בקרבי מצאני הרעות האלה" (דברים לא, יז).

ואמרו (תנא דבי אליהו רבא ג, ז) כל הנושא פנים אל התורה - זוכה ומקבל פני השכינה. וכן ההליכה לבית המדרש ולבית הכנסת גורמים לכך, כמ"ש (מ"ק כט.) כל היוצא מבית הכנסת לבית המדרש, ומבית המדרש לבית הכנסת - זוכה ומקבל פני השכינה. (וע"ע בירושלמי סנהדרין ס"ה ה"ב, דבי"ד דב, ואמרו (פסיקתא דרב כהנא ל) כל זמן שישראל מעצירין בביהכ"נ ובביה"מ הקב"ה עוצר שכינתו עימהם. (וע"ע ברכות ו, סנהדרין לט. ושם מב.) וכן בזכות שמירת העיניים, וכמ"ש (ד"ק ארץ רבא, פ"א) כל הרואה דבר ערוה, ואינו זן את עיניו ממנו זוכה ומקבל פני השכינה. ואמרו (שהש"ר ב, טז) כל מי שמקבל פני חבירים (צדיקים) כאילו מקבל פני השכינה. ואמרו (ב"ב ס, ע"פ (במדב

נמצא כשיש בישראל השראת השכינה - הברכה והשמירה אתם, ולהיפך כשח"ו השכינה מסתלקת מישראל צרות רבות ורעות באים ב"מ. באופן כללי מאד נאמר שעשיית רצון ה' וקיום התורה הם גורמים השראת השכינה בעם ישראל וכמ"ש חז"ל (ילקוט שמעוני, פ' תרומה, ס"י סטג) שהש"ת חומד לישראל לשרות שכינתו בהם כאב שמחמד לבניו. וזה ע"י קבלת עול מלכותו, כמ"ש (ת"כ בחוקותי פסקא כז) ע"מ כן יצאו ממצרים, שיעשו את המשכן ותשרה שכינה ביניהם, ואם יעשו רצונו - אין שכינתו זהה מביניהם ואמרו (מדרש חזית ו, יא) אף סוררים הקב"ה משרה שכינתו ביניהם בזכות (שמות כד, ז) כל אשר דיבר ה' נעשה ונשמע. וע"י עסק התורה השי"ת משרה שכינתו כמ"ש חז"ל (ברכות ו) מנין שנים שיושבים ועוסקים בתורה ששכינה עליהם? שנאמר (מלאכי ג, טז) אז נדברו יראי ה' איש אל רעהו ויקשב ה'. ומנין שאפילו אחד שיושב ועוסק בתורה ששכינה עמו? שנאמר (שמות כ, כא) בכל מקום אשר אזכיר את שמי, אבוא אליך וברכתוך. וכן אמרו (אבות פ"ג מ"ה) עשרה שיושבין ועוסקים בתורה שכינה שרויה ביניהם, ואפילו ג', ואפילו ב', ואפילו אחד, ע"ש. וכן איתא בבוה"ק (וירא דף קטו:) א"ל ר' יהודה לר' יוסי פתח פומך ולעי באורייתא דהא שכינתא אשתכח גבך, דכל זמן דבמילי דאורייתא לעאן שכינתא אתיא ומתחברא, וכל שכן באורחא דשכינתא קדמא ואתיא, ואולא קמיייהו. ובפרט כשעוסק בתורה בלילה, וכמ"ש (תמיד לב:) כל העוסק בתורה בלילה שכינה כנגדו. ובפרט כשעוסק בתורה בארץ ישראל, וכמ"ש (מדרש שו"ט תהלים קה) אתה מבקש לראות את השכינה עוה"ז? עוסק בתורה בארץ ישראל. חזקת א"י רבה לכך, כמ"ש (ספרי וזאת הברכה ס"י שלב בסופו) מפני מה זכה בנימין שתשרה שכינה בחלקו? ועי"ש שהוא משום שהוא היחיד מכל השבטי י-ה שנולד בארץ ישראל, הרי שא"י זכותה רבה להשראת השכינה. וכן הקשר לתלמידי חכמים מסוגלת לכך

וע"י מידת הענוה זוכה לכך, כמ"ש (סוטה ה) ע"פ (ישעיה נז, טז) שוכן עד... ואת דכא ושפל רוח. א"ר יוסף לעולם ילמד אדם מדעת קונו שהרי הקב"ה הניח כל הרים וגבעות והשרה שכינתו על הר סיני, ואמרו (ברכות ל:) אין השכינה שורה לא מתוך עצבות ולא מתוך עצלות ולא מתוך שחוק, ולא מתוך קלות ראש, ולא מתוך שיחה (בטילה, וק"ו האסורה) אלא מתוך שמחה של מצוה. (רציתי להאריך הרבה, אבל עת לקצר, והכלל שמכלו הן - אתה שומע. ואי"ה עוד חזון.)

יש הבל אשר נעשה על הארץ אשר יש צדיקים שמוניע אליהם כמעשה... (קהלת ח)
פרוש, 'הבל', הינו הבל פה היוצא מהנרדן, מננוחי דקננת, כל אחד לפי ערכו, 'צדיקים ילכו ופושעים יקשלו'. יש רשע כל ימיו, ומתאנח ונה על העבר. ויש, חס ושלום, צדיק מעקרו, ותוהא על הראשונות, ונה ומתאנח גם כן.
והנה יש שני חבלים, חבל דקדשה, וכנגדו דממאה. והתחירה חפשיית, מי שמתקדש עצמו מקשר עצמו בחבל דקדשה, ולהפך, חס ושלום, מי שמתמא עצמו מקשר עצמו בחבל דממאה. והנה, הנה והאנחה הוא בחינת מיתה בגוף ונפש. בגוף, כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (ברכות נח:): 'אנחה שוכרת גופו של אדם'. וכנפש גסו, כי ידוע מה שכתוב (תהלים ק"ד): 'תוסף רוחם יגעו', כי קדם המיתה נתוסף רוחם, ואז יגעו. כמו כן הנה והאנחה, אם תדקדק ותעין בה, איך היא נמשכת אל הנרדן, היא בבחינת תוסף רוחם, כי לפי שעה קלה נתוסף רוחו, וכמעט רגע תנוע ותאסף. והנה מי שמתאנח ונה על עברות שבידו, ורוצה לשוב בתשובה. אזי פאנחה זו הוא ננוע ונאסף מן הרע שחיה בידו, בבחינת: 'תוסף רוחם יגעו', ונדבק אל הקדשה. וכן להפך, חס ושלום, מי שנה ומתאנח על הטוב שבידו, ורוצה לדבק עצמו בממאה, אזי ננוע ונאסף רוחו דקדשה, ונדבק אל הממאה. (ליקו"מ קח)

בברכת התורה וכמו"ס שמעון יוסף הכהן ויוזנפלד מדרש זה שאמר הפתוב (קהלת ח, ח): אין אדם שליט ברוח לכלוא את הרוח, רבי יהודה ורבי נחמיה, רבי יהודה אומר אין אדם שליט במלאך המות לכלוא אותו ממנו, ואין רוח אלא מלאך, שנאמר (תהלים קד, ד): עשה מלאכיו רוחות. רבי נחמיה אומר אין אדם שליט ברוח בגליות לכלואתם מן העולם, ואין רוח אלא גליות, שנאמר (דניאל ז, ט): וצאו ארבע רוחי שמאי. (דברים רבה ט, ג)

צריך לבקש מאד מאד אחר אתרוג מזהדר, ולבפות הרבה בראש השנה יום-כפור שניצה לאתרוג נאה כנ"ל, כי אין אנו יודעין כלל מעלת ויקרת מצות אתרוג, ואי אפשר לנו לשער במה כלל גדל יקרת קדשת מצוה זאת, ועל-ידי זה יצדק לקרב בגן בית מקדשנו ותפארתנו במהרה בגמינו אמן, כן יהי רצון. (אוצר היראה מועדי ה' סכות אות יא)

וכמ"ש (תכונת קאי:) כל המשיא בתו לת"ח, והעושה פרקמטיא לת"ח, והמהנה ת"ח מנכסיו - מעלה עליו הכתוב כאילו מדבק בשכינה. ואמרו (שו"ט תהלים כה) כל מי שמבקש פני זקן - כאילו מקבל פני השכינה.

לע"נ הביכה בת תמו ע"ה * רפ"ש לפורטונה בת מול

קרא את יהושע

שָׁרִירָה כָּל אָדָם לְבַקֵּשׁ וּלְחַפֵּשׂ הַרְבֵּה הַרְבֵּה מְאֹד מְאֹד אַחַר אֲבֹדוֹתָיו, וְעַקֵּר הַבְּקִשָּׁה וְהַחֲפֹשׂ הוּא עַל יְדֵי הַרְכִי תוֹרָה שְׂגֵלָה עַל פְּסוּק קְרָא אֶת יְהוֹשֻׁעַ בְּסִימָן ו' כַּמְבָאָר שֶׁשׁ בְּמִקְוָמוֹ, פִּי הַתּוֹרָה הַנִּלְוָה הוּא סוּד פְּנֵת אֱלוֹל וְכוּ'. וְעַקֵּר הַפְּנִינֹת הֵם בְּחִינַת אֵם אֶסֶק שְׁמַיִם שֶׁשׁ אֶתָּה וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּבֶךְ, שְׂהוּא בְּחִינַת בְּקִי בְּרִצּוֹא בְּקִי בְּשׁוֹב בְּקִי בְּעִיל בְּקִי בְּנִפְיָק, כִּי מִי שְׂזוֹכָה לְקָיִם אִם אֶסֶק וְכוּ' וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּבֶךְ, הוּא מְמַשֵּׁר עַל עֲצָמוֹ בְּחִינַת סוּד פְּנִינֹת אֱלוֹל, וְיָכוֹל לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ אַחַר אֲבֹדוֹתָיו, כִּי צְרִיכִין לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה, וּבְנִדְאֵי בְּתוֹךְ אוֹתוֹ הִזְמֵן עוֹבֵר עַל הָאָדָם מַה שְׂעוֹבֵר בְּפִרְט שְׂאֲבָדְתוֹ עַל פִּי רַב הֵם בְּמִקְוָם מְדַבֵּר שְׂמֵמָה בְּמִקְוָם תְּהוּ וְבָהוּ, שְׂמִחָמַת זֶה הָאָדָם תוֹעֵה בְּשָׂה אוֹבֵד, וְעַל זֶה נֶאֱמָר (תְּהִלִּים ק"ז) תָּעוּ בְּמִדְבָר בִּישִׁימוֹן הַרְף וְכוּ' וְכָל הַמְזֻמָּר, וְעַתָּה הֵבֵן בְּעֲצָמְךָ כַּמָּה וְכַמָּה צְרִיכִים לְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ כְּשֶׁצְּרִיכִין לְעֵבֵר בְּמִקְוָמוֹת כְּאֵלוֹ לְבַקֵּשׁ אַחַר אֲבֹדוֹת שְׂנֵאָבְדוֹ מִכַּמָּה שָׁנִים, וְגַם צְרִיכִין לְבַקֵּשׁ וּלְמַצֵּא אֲבֹדוֹת מְגֻלְגוּלִים הַקּוֹדְמִים שְׂעֵבְרָה נִשְׁמָתוֹ בְּהֵם, וְקִשָּׂה לְהַמְלִט שְׂבִתוֹךְ הַחֲפּוּשׁ לֹא יֵאבֵד עוֹד יוֹתֵר, וְכַמְרָמוֹ שֶׁשׁ שְׂאֲפֵלוֹ הַצְּדִיקִים הַחֲפּוּרִים אַחַר הָאֲבֹדוֹת לְפַעְמִים הֵם עֲצָמָם אוֹבְדִים עוֹד, עַיִן שֶׁשׁ, מְכַל שֶׁשֵּׁן שְׂאָר אֲנָשִׁים, וְעַל יְדֵי זֶה מִתְאַרְךָ הַגְּלוּת כָּל כֶּף בְּכֻלְלִיּוֹת, וְכֵן גְּלוּת הַנֶּפֶשׁ בְּפִרְטִיּוֹת שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִתְאַרְךָ כָּל כֶּף הַכֵּל מִחֲמַת זֶה, הַמְקוֹם יִרְחֵם.

עַל כֵּן כָּל מִי שְׂרוֹצָה לְחוּס עַל נִפְשׁוֹ, כַּמָּה וְכַמָּה הַתְּחַזְּקוֹת הוּא צְרִיךְ לְבַלֵּי לִיֵּאֵשׁ עֲצָמוֹ מִן הַבְּקִשָּׁה וְהַחֲפּוּשׁ לְעוֹלָם, יִהְיֶה אִירָה שִׂיחָה, אֲפֵלוֹ אִם נִדְמָה לוֹ שְׂאוֹבֵד חֵס וְשְׁלוֹם כְּכֵל פֶּעַם יוֹתֵר אֶף עַל פִּי כֵן הוּא יַעֲשֶׂה אֶת שְׁלוֹ וְיִחַפֵּשׁ יוֹתֵר, וְאֶף עַל פִּי שְׂאִינוֹ מוֹצֵא כָּלֵל, צְרִיךְ לְהֶאֱמִין שְׂבִנְדֵאֵי מוֹצֵא הַרְבֵּה עַל יְדֵי הַבְּקִשָּׁה וְהַחֲפּוּשׁ לְבָד, כִּי הִיגִיעָה אִינוֹ נֶאֱבָדְתָ כָּלֵל כִּי לִית רְעוּתָא טְבָא דְאַתְאֲבִיד.

(עלים לתרופה מכ)

יום-כפור הוא כלליות כל הימים, והוא מחזק כל הימים, והוא מכניע הלב לדבק כל הרצונות להשם יתברך לבד; ועל-ידי זה נתבטל כל מיני מחלוקות בגשמיות ורוחניות ונעשה שלום, ועל-ידי זה נמשך ששון ושמחה.

(מועדי ה' יום כפור אות א)

לעילוי נשמת
חנה בת יצחק ע"ה
נלב"ע ח' אדר א תשע"ו
ר' יוסף זאב בן שלמה זלמן גוטסמן ז"ל
נלב"ע י"ח אדר א תשנ"ה
ת.נ.צ.ב.ה.

הארות על מאמר "קרא את יהושע" (בסימן ו)

כי מי שרודף אחר הכבוד הכל חוקרים אחריו ושואלים מי הוא זה ואיזהו שחולקים הכבוד הזה. וזה בחי' משחז"ל (יומא לה:.) בן קמצר לא רצה ללמד על מעשה הכתב, אמרו עליו שהי' נוטל ד' קולמוסין בין אצבעותיו ואם היתה תיבה של ד' אותיות הי' כותבה בבת אחת, אמרו לו מה ראתי שלא ללמד, כולן מצאו תשובה לדבריהם, בן קמצר לא מצא תשובה לדבריו, על הראשונים נאמר (משלי י) זכר צדיק לברכה, ועל בן קמצר וחביריו נאמר ושם רשעים ירקב. ולא עם הנ"ל בלבד אלא אפי' על הצדיקים אבות האומה לפי רוב קדושתם והשגתם וידיעתם באלקותו, קב"ה פרע מהם על פגם דק שבדק בענין זה כדלהלן, כי הקב"ה מודקדק עם הצדיקים כחוט השערה, שזה בחי' מה שיוסף הצדיק לא זכה ששום שבט יקרא על שמו כשאר אחיו וכדאינתא בזה"ק (מקץ. דף ר.). אמר רב יוסי ודאי לא זכר שמי' דיוסף באינין דגלים דכתיב (במדבר ט) דגל מחנה אפרים, ולא כתיב 'דגל מחנה יוסף' בגין דאתגאי על אחיו, וזה בחי' משחז"ל (מ"ד פנחס, כא, יב) שיש צדיקים שנתגאו בדבר מצוה והתיש הקב"ה את כוחן וכו' משה מפני שאמר (דברים א) והדבר אשר יקשה מכם תקריבון אלי ושמעתי, התיש כוחו. משל לשולחני שאמר לתלמידו אם יבואו לך סלעים לפרוט פרוט, ואם תבוא מרגליות הביאו אלי, באת אצלו חוליא אחת של זכוכית הוליכה אצל רבו הלך רבו להראותה לאחר, אף כך משה אמר הדבר אשר יקשה מכם וכו' באו בנות צלפחד והפליא ממנו, ויקרב את משפטן לפני ה'.

(מתוך הספר "יש מאין")

תיקון הכללי

אשרי אדם. אשרי מי שמתנהג כבן אדם, בדרך ארץ שקדמה לתורה, ומילתו מילה ודיבורו דיבור.

ואין ברוחו רמיה. היינו מחשבת גאווה מעבודת ה' שלו, בחי' רמ-י-ה.

אשרי אדם לא יחשוב שה' - לו עוון. כי יש גם נסיונות ודמיונות ושגעונות כאלה, וזה בחי' (תהלים צב, טז) צורי ולא עולתה בר, ומכיוון שיגיעו זמנים ודורות חלשים - היה צריך לחזק ולשבח ב"אשרי" למי שעומד בנסיון הנ"ל, אע"פ שהוא דבר פשוט ביותר, מ"מ בשעת הנסיון - יש נסיון, ואשרי מי שמיישר השקפותיו; ולזה קאמר ג"כ: ואין ברוחו רמיה, היינו אע"פ שיתכן שאדם יעמוד במבחן הנ"ל בפה, ולא יוציא שום טרוניא כנגד הנהגת ה', מ"מ יתכן שבלבו יש קושיות וטענות על הנהגת ה' (ועיי' מש"כ חז"ל בכא בתרא טז, א על איוב).

חוט של צמר ביום-כפור - מלבין העונות

כְּשֶׁהָאָדָם הוּא בְּמִצַּר גְּדוֹל, וְהַתְּאוּוֹת וְהַסְּטָרָא-אֲחֵרָא מִתְגַּבְּרִים עָלָיו מְאֹד עַד שְׂאִין לוֹ הַרְף לְנִטוֹת יְמִין וּשְׂמָאל, בְּבִחִינַת "כָּל רִדְפֶיהָ הַשִּׁיגוּהָ בֵּין הַמְּצָרִים", עַד שְׂנִדְמָה שְׂאֲפֵס תְּקוּהָ חֵס וְשְׁלוֹם; וְהוּא בְּעֵצֶם דְּחִקוֹ וּמִצְרֵי נִפְשׁוֹ פּוֹנֵה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ וְצוֹעֵק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ מִן הַמְּצַר, בְּבִחִינַת "מִן הַמְּצַר קְרָאתִי יְהוָה", אֶף-עַל-פִּי שְׂמָה שְׂפוּנָה עֲצָמוֹ לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ הוּא רַק כְּחוּט-הַשְּׂעֵרָה, אֶף-עַל-פִּי- כֵן הוּא יִקָּר בְּעֵינֵי הֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ וְנַעֲשֶׂה מִ"מִצַּר" "צִמְר", שְׂהֵם בְּחִינַת שְׂעֵרוֹת דְּדִיקְנָא קְדִישָׁא, הֵינּוּ שְׂנַתְעוֹרְרִין וְנִמְשָׁכִין עָלָיו כָּל הֵי"ג מְדוּת שֶׁל רְחֵמִים, שְׂהֵם תְּלִיסֵר תְּקוּנֵי דִיקְנָא קְדִישָׁא, שְׂשֵׁם כָּלוֹ רְחֵמִים וְטוֹב וְשֵׁם נִתְהַפֵּךְ הַכֵּל לְטוֹבָה וְזָכוּת כְּפִדוּעַ. וְזֶה בְּחִינַת מַה שְׂמִבְּאָר בְּפָנִינֹת: "מִן הַמְּצַר קְרָאתִי יְהוָה" "מִצַּר" אוֹתִיוֹת "צִמְר", בְּחִינַת תְּקוּנֵי דִיקְנָא וְכוּ', הֵינּוּ כְּנִל. וְזֶה בְּחִינַת חוּט שֶׁל צִמְר בְּיוֹם-כְּפוּר שֶׁהִיָּה מְלַבֵּין הָעוֹנוֹת שֶׁל כָּל הַשָּׁנָה, בְּבִחִינַת "אִם יֵאֲדִימוּ כְּתוּלַע בְּצִמְר יְהוָה", כִּי עַקֵּר סְלִיחַת עוֹנוֹת בְּיוֹם-כְּפוּר נִמְשָׁךְ עַל-יְדֵי בְּחִינַת זֹאת, עַל-יְדֵי שְׂהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ מוֹצֵא בִּישְׂרָאֵל, אֲפֵלוֹ בְּהַחֲטָאִים רְחֵמָנָא לְצַלֵּן, כַּמָּה וְכַמָּה שְׂעֵרוֹת טוֹבוֹת, הֵינּוּ מַה שְׂמִנְתְּקִין עֲצָמָם כַּמָּה פְּעָמִים מִן הַרַע אֶל הַטוֹב כְּחוּט-הַשְּׂעֵרָה עַל-כָּל-פְּנִים, שְׂגַם זֶה יִקָּר מְאֹד אֲצֵלוֹ יִתְבָּרַךְ, עַד שְׂעַל-יְדֵי-זֶה מֵאִירִין הַשְּׂעֵרוֹת הָעֵלְיוֹנוֹת הַקְּדוּשׁוֹת, בְּחִינַת תְּקוּנֵי דִיקְנָא, בְּחִינַת צִמְר, שְׂעַל-יְדֵי-זֶה מְחִילַת כָּל הָעוֹנוֹת כְּנִל.

(הל' ראשית הגז אות ב; וע' ציצית אות כד)

לעילוי נשמת
תמונת אסתר ע"ה
נלב"ע ט"ז שבט
ת.נ.צ.ב.ה.
נתן וצ'רנה בלאוואר ע"ה
ר' רפאל בן ר' משה ז"ל

יריב בן מנחה
חזרה בתשובה שלמה

להצלחת
ר' אברהם בן אסתר ומשפחתו
ברוחניות ובגשמיות

מוסדות ברסלב
באג'טאט טאט
של סוואלי
תורה, שיטת לימוד ייחודית
תפילה
מידות טובות
יעוץ והכוונה אישית
050-4161022

לחזרה בתשובה של חן בן עליוה * רפ"ש לעמוס בן ג'וליה